

Fremsat den 24. april 2024 af erhvervsministeren (Morten Bødskov)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, lov om Planklagenævnet, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love

(Effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet, Miljø- og Fødevareklagenævnet og Energiklagenævnet m.v.)

§ 1

I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret senest ved § 9 i lov nr. 1790 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 11, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet skal ved prøvelse af sager efter 2. pkt. lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.«

2. I § 11 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Erhvervsministeren kan efter forhandling med den vedkommende minister fastsætte regler om, at bestemmelserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., skal finde anvendelse på andre former for vedvarende energi samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil.«

3. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise klagen efter 2. pkt., hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 2. Nævnet kan fastsætte en frist for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder og eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser klagen, hvis

klager ikke overholder fristen efter 1. pkt., medmindre der foreligger særlige forhold.

Stk. 3. Nævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Stk. 4. En klage kan uanset stk. 1 og 2 ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.«

4. I § 22 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.«

§ 2

I lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet, som ændret ved § 2 i lov nr. 417 af 25. april 2023 og § 8 i lov nr. 1790 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 a, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet skal ved prøvelse af sager efter 2. pkt. lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.«

2. I § 4 a indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Erhvervsministeren kan efter forhandling med den vedkommende minister fastsætte regler om, at bestem-

melserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., skal finde anvendelse på andre former for vedvarende energi samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil.«

3. Efter § 4 a indsættes:

»§ 4 b. Nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise klagen efter 2. pkt., hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 2. Nævnet kan fastsætte en frist for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder og eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke overholder fristen efter 1. pkt., medmindre der foreligger særlige forhold.

Stk. 3. Nævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Stk. 4. En klage kan uanset stk. 1 og 2 ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.«

4. I § 9 indsættes som *stk. 2.*:

»*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.«

5. Efter § 11 b indsættes:

»§ 11 c. En klage til Planklagenævnet indgives skriftligt i overensstemmelse med § 11 a, til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, videresende klagen til Planklagenævnet snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2. Videresender myndigheden klagen til Planklagenævnet, sender myndigheden samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Planklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 3. Myndigheden skal straks underrette Planklagenævnet, hvis myndigheden, efter at klagen er videresendt til nævnet, indgår i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Planklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klagen til Planklagenævnet og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Planklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klagen ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Planklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Planklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 3. og 4. pkt., og stk. 2 ikke anvendelse.«

§ 3

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2024, som ændret ved lov nr. 1705 af 23. december 2016 og lov nr. 328 af 28. marts 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 68 indsættes som *stk. 2.*:

»*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.«

2. § 69 affattes således:

»Ved afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi, som udpeges af erhvervsministeren.«

§ 4

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1787 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 90 indsættes som *stk. 2.* :

»*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.«

§ 5

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 40 af 11. januar 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 2152 af 27. november 2021 og § 3 i lov nr. 174 af 27. februar 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 64, *stk. 3.*, indsættes som *4. pkt.*:

»Direktøren i Nævnenes Hus beskikker efter anmodning fra nævnets formand og efter indstilling fra en indstillende organisation en ad hoc stedfortræder til et bestemt møde, hvis såvel det faste medlem som dennes stedfortrædere er forhindret i at deltage i mødet.«

§ 6

I lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager, jf. lovbekendtgørelse nr. 524 af 29. april 2015, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Erhvervs- og Vækstministeriet« til: »Erhvervsministeriet«, »erhvervs- og vækstministeren« ændres til: »erhvervsministeren« og »Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen« ændres til: »Nævnenes Hus«.

2. § 7 affattes således:

»§ 7 Nævnenes Hus kan fungere som sekretariat for godkendte private tvistløsningsorganer og oppebære indtægter herved.

Stk. 2 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan uanset stk. 1 fortsætte med at fungere som sekretariat for Ankenævnet på Energiområdet og oppebære indtægter herved.

Stk. 3 Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler for den i stk. 1 og 2 nævnte funktion.«

3. Efter kapitel 13 indsættes:

»Kapitel 14

Territorialbestemmelse

§ 48. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2024.

Stk. 2. Lovens § 1 og § 2 finder ikke anvendelse på afgørelser, der træffes af en 1. instans inden lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet og lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet med senere ændringer anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Begrænsning af nævnsprøvelsen i sager af betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Effektivisering af sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Fastsættelse af mål for sagsbehandlingstiden i sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Sagkundskab vedrørende vedvarende energi i Energiklagenævnet
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Verden er forandret. Der er krig i Europa, større forsyningsusikkerhed og skærpet konkurrence om grønne arbejdspladser. Derfor er der behov for at finde nye balancer. Danmark skal blive mere selvforsynende med grøn energi og uafhængige af russisk gas. Det nye konkurrenceparameter i den grønne omstilling er hastighed. Samtidig fremgår det af regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark”, at regeringen vil sikre, at unødigt bureaukrati og en uhensigtsmæssig opgavefordeling ikke står i vejen for hurtig og effektiv udbygning af vedvarende energi.

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) vil derfor arbejde for, at sagsbehandlingstiden til sikring af de tilladelser, som ifølge lovgivningen er nødvendige for etablering af anlæg til vedvarende energi, er så kort som mulig, og at etableringen ikke forsinkes af unødigt bureaukrati.

En øget hastighed i opstillingen af sol- og vindenergi er afgørende for, at målet om en firedobling af den samlede

elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 kan nås.

Når kommuner eller statslige myndigheder udsteder de planer og træffer de afgørelser, der i medfør af lovgivningen er nødvendige for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, kan der opstå tilfælde, hvor borgere og virksomheder, som er konkret berørte heraf, eller organisationer, hvis opgave er interessevaretagelse på det pågældende område, er uenige med den pågældende myndighed om juridiske eller faktiske forhold i forbindelse med planerne og afgørelserne. På mange af de lovgivningsområder, som har betydning for etablering af vedvarende energi, er der ved lov – som et hurtigere, enklere og billigere alternativ til domstolsprøvelse – etableret domstolslignende nævn i form af Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet, der som klageinstanser behandler tvister af den nævnte karakter. I den altovervejende del af disse sager afklares tvisterne endeligt af disse domstolslignende nævn, uden at det medfører efterfølgende domstolsprøvelse.

En hurtig og effektiv løsning af tvister sikrer retssikkerhed,

forudsigelighed og stabilitet for både borgere og erhvervs-liv, ligesom myndighederne får hurtigt vished for, om deres praksis er lovmedholdelig. Det er således væsentligt for at nå målene for udbygning af vedvarende energi, at tvister vedrørende etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg afgøres så hurtigt og smidigt som muligt, så projekterne ikke forsinkes unødigt.

Klager over afgørelser vedrørende solcelle- og vindmølleprojekter afgøres efter indførelsen af et sagsbehandlingsloft med ”Klimaaftale for energi og industri mv.” (juni 2020) og ”Klimaaftale om grøn strøm og varme” (juni 2022) – gældende indtil udgangen af 2026 – inden for 6 måneder af henholdsvis Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet.

Regeringen ønsker, at det sikres, at tvister vedrørende lovligheden af afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmølle- eller solcelleprojekter, afgøres så hurtigt som muligt i klagenævnene, og dermed at en hurtig og effektiv sagsbehandling inden for det fastsatte sagsbehandlingsloft understøttes bedst muligt. Regeringen ønsker ligeledes at give nævnene de nødvendige redskaber til generelt at sikre en hensigtsmæssig og effektiv sagsoplysning, og at en part ikke kan forsinke eller trække behandlingen af en sag ud ved ikke at samarbejde om en sags oplysning.

Lovforslaget indeholder på den baggrund for det første et forslag om, at nævnene, hvis en klage vedrører lovligheden af afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal begrænse deres prøvelse til de forhold, der er klaget over. Forslaget implementerer en delanbefaling af 14. december 2023 fra den nationale energikrisestabs (NEKST) arbejdsgruppe om ”Mere sol og vind på land”. Det foreslås endvidere, at nævnene i disse sager skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.

Lovforslaget indeholder for det andet et forslag om, at nævnene generelt skal have mulighed for at fastsætte frister for indsendelse af tilstrækkelige oplysninger til, at en klage kan behandles i tilfælde, hvor en klager kun har indgivet en foreløbig, utilstrækkelig klage, samt frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. i forbindelse med sagens behandling. Herudover skal nævnene have mulighed for at beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at alle sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

For det tredje indeholder lovforslaget et forslag om at ind-sætte en udtrykkelig bestemmelse om, at erhvervsministeren skal kunne fastsætte finansierede mål for nævnenes sagsbe-

handlingstid, herunder om at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Endeligt indeholder lovforslaget for det fjerde mindre tilpasninger i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om adgang til at udpege ad hoc stedfortrædere med henblik på at sikre en smidig afvikling af møder i Tvistighedsnævnet, i lov om Planklagenævnet, hvor remonstrationsbestemmelserne videreføres, og i lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager (forbrugerklage-loven), hvor det præciseres, at det offentlige forbrugerklagesystem blev flyttet til Nævnenes Hus, da styrelsen blev oprettet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Begrænsning af nævnsprøvelsen i sager af betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Kapitel 4 i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet regulerer Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse i afgørelser, der indbringes for nævnet.

Det følger af lovens § 11, stk. 1, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den lovgivning, der regulerer klageadgang til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis nævnet selv havde været førsteinstans i sagen.

2.1.1.2. Kapitel 3 i lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet regulerer Planklagenævnets sagsbehandling.

Det følger af lovens § 4 a, stk. 1, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan næv-

net begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Planklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den lovgivning, der regulerer klageadgang til nævnet. I sager om etablering af vedvarende energi i form af vindmølle- og solcelleprojekter fremgår det af de bestemmelser, der hjemler klageadgang til Planklagenævnet i forhold til planvedtagelser og miljøvurderinger, at nævnet alene foretager en retlig prøvelse, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.

2.1.1.3. Der findes i dag ikke en særlig lov om Energiklagenævnet. Klageadgang til nævnet, nævnets sammensætning mv. er reguleret i de love, der regulerer klageadgang til nævnet, og herudover har klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren) med hjemmel i disse love udstedt bekendtgørelse nr. 664 af 19. juni 2006 om forretningsorden for Energiklagenævnet. Hverken de love, der regulerer klageadgang til nævnet, eller den udstedte bekendtgørelse indeholder udtrykkelige bestemmelser om nævnets prøvelse.

Energiklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den lovgivning, der regulerer klageadgang til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis nævnet selv havde været førsteinstans i sagen.

2.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.2.1. Det fremgår af regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark", at regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) vil gøre Danmark hurtigere fri af russisk gas og sætte turbo på den grønne omstilling med mere vedvarende energi. Regeringen ønsker i den forbindelse bl.a. at sikre, at unødigt bureaukrati og en uhensigtsmæssig opgavefordeling ikke står i vejen for hurtig og effektiv udbygning af vedvarende energi. Regeringen vil derfor bl.a. arbejde for, at sagsbehandlingstiden til sikring af de tilladelser, som ifølge lovgivningen er nødvendige for etablering af anlæg til vedvarende energi, er så kort som mulig, og at etableringen ikke forsinkes på grund af unødigt bureaukrati.

Med Delaftale om mere grøn strøm af 25. juni 2022 blev aftaltparterne (den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, En-

hedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne) desuden enige om at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. En øget hastighed i etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg er afgørende for, at målet om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 kan nås.

Når kommuner eller statslige myndigheder udsteder de planer og træffer de afgørelser, der i medfør af lovgivningen er nødvendige for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, kan der opstå tilfælde, hvor borgere og virksomheder, som er konkret berørte heraf, eller organisationer, hvis opgave er interessevaretagelse på det pågældende område, er uenige med den pågældende myndighed om juridiske eller faktiske forhold i forbindelse med planerne og afgørelserne – dvs. uenighed om, hvorvidt en afgørelse er lovmedholdig.

Det er efter Erhvervsministeriets opfattelse afgørende, at sådanne tvister afgøres så hurtigt og smidigt som muligt, så projekter vedrørende etablering af vedvarende energi i form af vindmølle- eller solcelleprojekter ikke forsinkes unødigt. En hurtig og effektiv løsning af sådanne tvister understøtter desuden, at den politiske målsætning om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 og forudsætningerne i regeringsgrundlaget kan opfyldes, og sikrer retssikkerhed, forudsigelighed og stabilitet for både borgere og erhvervsliv, ligesom myndighederne får hurtig vished for, om deres praksis er lovmedholdelig.

Det fremgår endvidere af delanbefalinger fra NEKST-arbejdsgruppen "Mere sol og vind på land", offentliggjort den 14. december 2023, at arbejdsgruppen anbefaler, at klagenævne fremadrettet skal begrænse deres prøvelse, så nævne kun prøver de elementer i et VE-projekt, der er klaget over. Herved forpligtes nævne i alle tilfælde, hvor det er muligt, til at begrænse deres prøvelse til klagepunkterne.

Klager over afgørelser vedrørende solcelle- og vindmølleprojekter afgøres efter indførelsen af et sagsbehandlingsloft med "Klimaaftale for energi og industri mv." (juni 2020) og "Klimaaftale om grøn strøm og varme" (juni 2022) – gældende indtil udgangen af 2026 – inden for 6 måneder af henholdsvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet. Der er ikke i dag et lignende finansieret sagsbehandlingsloft for andre sagstyper, herunder andre former for vedvarende energi som f.eks. Power-to-X (PtX).

2.1.2.2. Efter gældende ret kan Miljø- og Fødevarerklagen-

ævnnet og Planklagenævnet begrænse nævnenes prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnene skal begrænse deres prøvelse til de forhold, der er klaget over, hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt.

Forslaget implementerer delanbefalingen fra NEKST-arbejdsgruppen ”Mere sol og vind på land”.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt 3. pkt. i § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvor det fremgår udtrykkeligt, at nævnene ved prøvelsen af en sag skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt, hvis klagen vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, og hvis nævnene i medfør af den lovgivning, der hjemler klageadgang til nævnet, skal foretage en fuld prøvelse af 1. instansens afgørelse, dvs. en prøvelse af såvel sagens retlige som faktiske forhold samt afgørelsens hensigtsmæssighed.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at hvis en klage vedrører en afgørelse, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet i alle tilfælde alene foretage en prøvelse af de forhold, der er klaget over, jf. dog nedenfor, ligesom nævnene skal inddrage hensynet til etablering af vedvarende energi, hvis nævnene i medfør af den lovgivning, der hjemler klageadgang til nævnet, skal foretage en fuld prøvelse af 1. instansens afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse omfatter klager over alle afgørelser, der har direkte betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, herunder bl.a. konkrete projekter omfattet af § 2 i lov om fremme af vedvarende energi, planlægning med henblik på opførelse af vindmøller eller solceller i form af et eller flere projekter, der forudsætter fysisk planlægning efter planlovgivningen, miljøvurderinger ol. Bestemmelsen omfatter endvidere repositionering af sådanne vindmølle- og solcelleanlæg.

Efter det foreslåede forstås ved betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt såvel betydning for planlægning, projektlægning og opstilling af projektet som etablering af ledningsnet og tilslutning af vindmøller og solceller til elnettet ol. i direkte forbindelse med det konkrete projekt.

Ved et vindmølle- eller solcelleprojekt forstås efter det foreslåede et projekt af kommerciel karakter, der bl.a. vil bidrage til at nå de politiske målsætninger om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Bestemmelsen omfatter således ikke mindre enkeltstående anlæg i form af husstandsvindmøller eller små solcelleanlæg, der ikke kræver fysisk planlægning, samt anlæg der ikke opføres med et kommercielt formål. Bestemmelsen omfatter ligeledes ikke tilknyttede anlæg eller bygninger, tilknyttet virksomhed samt øvrig infrastruktur.

Efter det foreslåede vil nævnene dog som i dag fortsat efter omstændighederne have pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmål om overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet. Uanset det foreslåede 2. pkt. kan nævnene således ikke i deres prøvelse se bort fra forvaltningsretlige garantiforskrifter eller brud på EU-retten, som nævnene i medfør af Danmarks EU-retlige forpligtelser har pligt til at prøve. Nævnene skal dog i forhold til nævnenes prøvelse af mulige brud på EU-retten ikke prøve forhold, som det ligger uden for de EU-retlige forpligtelser at prøve ex officio.

Formålet med det foreslåede 2. pkt. er at sikre, at hvis det ikke inden for grænsen for, hvad nævnene ifølge EU-retten skal prøve ex officio, kan konstateres, at afgørelsen fra 1. instansen indeholder fejl, som ikke er omfattet af det, der er klaget over, uden, at nævnene foretager en nærmere afdækning heraf i forbindelse med nævnenes indledende behandling af sagen – skal nævnene ikke bruge tid og ressourcer på at afdække dette nærmere med henblik på at tage stilling til, om 1. instansens afgørelse skal ophæves og eventuelt hjemvises med henvisning hertil.

1. instansen har typisk et særligt lokalkendskab og – når der er tale om kommuner – et folkevalgt mandat, idet sagerne efter gældende ret behandles af eller på vegne af en kommunalbestyrelse. I det omfang en afgørelse fra 1. instansen angår forhold, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt og bl.a. beror på et skøn, skal nævnet i sin prøvelse af skønnet udvise konkret tilbageholdenhed i forhold til de dele af afgørelsen, hvor 1. instansen har en sådan særlig ekspertise, lokalkendskab eller et politisk mandat, forudsat at dette aspekt er relevant bl.a. i henhold til det konkrete retsgrundlag, der hjemler klageadgang til nævnet. Formålet med bestemmelsen er at understrege, at nævnet tillige skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt, når nævnet vurderer 1. instansens udøvede skøn, herunder i forbindelse med vurderingen af, om en afgørelse skal hjemvises til fornyet behandling i 1. instansen, eller om nævnet kan fastsætte vilkår til afgørelsen som alternativ til hjemvisning.

De foreslåede bestemmelser er afgrænset til klager der vedrører afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt. Der er dog en stadig udvikling på området for vedvarende energi med nye typer af vedvarende energi, politiske prioriteter af samfundsvigtige forhold ol.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes et nyt stk. 3 i § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og § 4 a i lov om Planklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren efter forhandling med den relevante ressortminister kan fastsætte regler om, at bestemmelserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., skal finde tilsvarende anvendelse på andre former for vedvarende energi samt anlæg, bygninger, virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil.

En udnyttelse af den foreslåede bestemmelse indebærer ikke, at der tillige automatisk fastsættes et mål for sagsbehandlingstiden for den konkrete sagstype efter de foreslåede bestemmelser i lovforslagets pkt. 2.3.

2.1.2.3. Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt nr. 3 i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi og § 90 i lov om elforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Forslaget vil indebære, at erhvervsministeren i en bekendtgørelse kan fastsætte regler svarende til de foreslåede regler for Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet.

2.2. Effektivisering af sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet

2.2.1. Gældende ret

Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet er en del af den offentlige forvaltning, og nævnene behandler således klager efter officialprincippet. Det indebærer, at nævnene er ansvarlige for, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnene har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe deres afgørelser på. Nævnene kan i høj grad tage afsæt i de faktuelle oplysninger, som fremgår af 1. instansens behandling af sagen, men de har ansvaret for at sikre troværdigheden og korrektheden af disse. Nævnene kan således vælge at lægge 1. instansens fastlæggelse af faktum uprøvet til grund, medmindre faktum bestrides, der foreligger nye oplysninger, eller nævnene finder, at oplysningen af sagen i 1. instans har været utilstrækkelig i forhold til de retsregler, som nævnene anser for relevante for sagen.

Nævnene er desuden ikke nødvendigvis forpligtede til rent faktisk at fremskaffe nødvendige oplysninger f.eks. i tilfælde, hvor klageren eller andre parter enten som de eneste ligger inde med oplysningerne, eller som de eneste gør gældende, at yderligere oplysninger er relevante. Også efter EU-retten anerkendes det, at parter er forpligtede til at samarbejde i forbindelse med sagsoplysningen og herved fremlægge alle de oplysninger, som parten er i stand til at give.

Det fremgår af § 21, stk. 1, i forvaltningsloven, at den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling kan forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse. Bestemmelsen gælder ikke, hvis 1) udsættelse vil medføre overskridelse af en lovbestemt frist for sagens afgørelse, 2) partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vege for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse, eller 3) der ved lov er fastsat særlige bestemmelser, der sikrer parten adgang til at afgive en udtalelse til sagen, inden afgørelsen træffes, jf. bestemmelsens stk. 2.

2.2.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Når uenigheder mellem borgere, virksomheder og organisationer og en myndighed om juridiske eller faktiske forhold i forbindelse med en konkret afgørelse resulterer i, at afgørelsen påklages til et klagenævn, er det vigtigt, at den opståede tvist – og dermed usikkerheden om, hvorvidt myndighedens afgørelse er lovmedholdig – håndteres så hurtigt som muligt.

Det kan forlænge sagsbehandlingstiden unødigt, hvis en klager indgiver en foreløbige klage, dvs. en klage hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over, og nævnene således ikke vil have et tilstrækkeligt grundlag at starte sagsbehandlingen og behandle klagen på. Dette gælder uanset, om de manglende nødvendige oplysninger i en klage er bevidst eller ubevidst fra klagerens side. På tilsvarende vis kan det forlænge sagsbehandlingstiden unødigt, hvis parterne i en klagesag ikke på anmodning fra nævnene bidrager til sagens oplysning i tilfælde, hvor en part er den eneste, der ligger inde med de nødvendige oplysninger eller er mest nærliggende til at fremskaffe de pågældende oplysninger.

Det er efter Erhvervsministeriets opfattelse afgørende, at det sikres, at de tvister vedrørende lovligheden af myndighedsafgørelser, der indbringes for klagenævnene, løses så hurtigt som muligt, og dermed at nævnenes afgørelser ikke forsinkes, fordi en part på trods af et nævns anmodning og under iagttagelse af nævnets almindelige forvaltningsretlige vejledningspligt bevidst eller ubevidst ikke tilvejebringer

et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde behandlingen af en klage, eller hvis sagens parter ikke bidrager til sagens nødvendige oplysning. Det bør derfor sikres, at reguleringen af nævnenes sagsbehandling understøtter en hurtig og effektiv sagsbehandling, og at nævnene har de nødvendige redskaber til at sikre, at en part ikke kan forsinke eller udstrække behandlingen af en sag unødigt.

En hurtig og effektiv løsning af tvister understøtter for så vidt angår klager over afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, desuden, at den politiske målsætning om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 og forudsættningerne i regeringsgrundlaget kan opfyldes, og sikrer retssikkerhed, forudsigelighed og stabilitet for både borgere og erhvervsliv, ligesom myndighederne får hurtig vished for, om deres praksis er lovmedholdelig.

2.2.2.2. Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny § 11 a i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og en ny § 4 b i lov om Planklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et stk. 1 i de pågældende bestemmelser, hvorefter nævnene kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnene afviser klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnene kan undlade at afvise klagen, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse fraviger ikke officialprincippet, men den vil indebære, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnene kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde eller fortsætte behandlingen af klagen.

Det sker, at nævnene modtager en klage, hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over, og nævnene vil således ikke have et tilstrækkeligt grundlag at påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen på. Den foreslåede bestemmelse har til formål sikre, at en klager ikke kan forhale behandlingen af en klage ved ikke på nævnenes anmodning at angive, hvad der klages over. Med bestemmelsen understreges det, at nævnene vil kunne fastsætte en frist for klager til at uddybe sin klage med nødvendige oplysninger, så nævnene enten kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen uden unødige forsinkelser eller afvise klagen. Det forudsættes således ikke, at sagen er fuldt oplyst, men alene at klagen har tilstrækkeligt klare og relevante klagepunkter og oplysninger til, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere indebære, at nævnene vil skulle afvise klagen, hvis klager ikke inden udløbet

af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at nævnene ikke vil skulle forsøge at realitetsbehandle en klage, hvis klageren alene har indsendt en foreløbig eller i øvrigt ikke fyldestgørende klage, der f.eks. ikke indeholder klagepunkter, der ikke gør det muligt at påbegynde sagsbehandlingen, og ikke samarbejder ved indførelsen af en rimelig frist fastsat af nævnene at uddybe klagen således, at den kan danne grundlag for, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen. I sådanne tilfælde vil klagen altså efter fristens udløb skulle afvises. Hermed sikres, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke har indsendt en fyldestgørende klage og ikke efterfølgende samarbejder om at sikre dette.

Nævnene vil dog kunne undlade at afvise klagen, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnene skal i deres vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det beror på nævnenes forhold, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Nævnene forudsættes i klager over ansøgninger om tilladelser, som vil have betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, at fastsætte korte frister for klagens uddykning i de tilfælde, hvor der er indgivet en foreløbig eller ikke fyldestgørende klage. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn. Frister skal dog altid fastsættes under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring, adgangen til genoptagelse af en sag samt officialprincippet finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et stk. 2 i den foreslåede § 11 a i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og den foreslåede § 4 b i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnene kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnene afviser klagen, hvis klager ikke overholder fristen, medmindre der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21

i forvaltningsloven, jf. også dennes stk. 2, nr. 2 og 3, vil indebære, at der indføres en udtrykkelig bestemmelse om nævnenes adgang til at fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling.

Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren, sagens øvrige parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. ikke samarbejder om sagens oplysning og uden unødigt ophold indsender de udtalelser eller oplysninger, som de mener er nødvendige for klagens behandling.

I klager over afgørelser, som har betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, forudsættes nævnene i vid udstrækning efter den foreslåede bestemmelse at fastsætte korte frister for klagerens og øvrige parter adgang til at afgive udtalelser eller supplere sagens oplysning enten med oplysninger, som de er nærmest til at fremlægge, eller oplysninger, som nævnene ikke umiddelbart har vurderet at have behov for, men som den pågældende mener bør indgå i behandlingen af klagen. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn. Frister skal dog altid være rimelige og fastsættes under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag.

Den foreslåede bestemmelse, der ikke fraviger officialprincippet, vil endvidere indebære, at nævnene afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har besvaret nævnens anmodning.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er som et supplement til § 21 i forvaltningsloven at sikre, at en klage afvises, hvis klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnene har anmodet om, og som kun klager er i besiddelse af. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke på nævnets anmodning samarbejder om sagens oplysning.

Nævnene vil dog kunne undlade at afvise klagen, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnene skal i deres vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det kan bebrejdes nævnene, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Hvis en anden part end klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnene har anmodet om, og som kun den pågældende part er i besiddelse af, kan nævnene, hvis det vurderes forsvarligt, og oplysningsgrundlaget i øvrigt vurderes tilstrækkeligt, i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper beslutte at fortolke de manglende oplysninger på den for de øvrige parter mest gunstige måde og afgøre sagen på det forelæggende grundlag. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi en part ikke samarbejder om sagens oplysning.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring, adgangen til genoptagelse af en sag, aktindsigtsreglerne samt officialprincippet finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et stk. 3 i de pågældende bestemmelser, hvorefter nævnene kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, jf. også dennes stk. 2, nr. 2 og 3, vil indebære, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnene inden for rammerne af officialprincippet vil kunne beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Nævnene vil med den foreslåede bestemmelse fortsat i medfør af officialprincippet være forpligtet til at sikre, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnene har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnet til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås endeligt, at der indsættes et stk. 4 i de pågældende bestemmelser, hvorefter en klage ikke kan afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

2.2.2.3. Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi og § 90 i lov om elforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og

prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling, herunder om fastsættelse af frister og afvisning af sager, om omfanget af nævnets prøvelse samt fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

2.3. Fastsættelse af mål for sagsbehandlingstiden i sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet

2.3.1. Gældende ret

Der findes i dag ikke regler om mål for sagsbehandlingstiden for hverken Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet eller Energiklagenævnet.

2.3.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3.2.1. Med ”Klimaaftale for energi og industri mv.” (juni 2020) og ”Klimaaftale om grøn strøm og varme” (juni 2022) er Nævnenes Hus tilført midler til et stående beredskab, så klagesager om vind- og solprojekter (VE-klagesager) i perioden fra 2020 til udgangen af 2026 kan behandles inden for en maksimal sagsbehandlingstid på 6 måneder. Alle sager vedrørende vind- og solprojekter er behandlet inden for de forudsatte 6 måneder siden indførelsen af beredskabet.

Med de politiske aftaler er der i praksis indført et loft over sagsbehandlingstiden for sager om vindmøller og solceller ved Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet.

Alle de tre nævn er dog uafhængige domstolslignende rekursnævn, hvilket betyder, at nævnene er uafhængige af instruktioner om de enkelte sagers behandling og afgørelse. Det vil derfor efter Erhvervsministeriets opfattelse være mest korrekt, hvis der indsættes udtrykkelig hjemmel til, at erhvervsministeren kan fastsætte finansierede mål for nævnenes sagsbehandlingstider som f.eks. det, der følger af ”Klimaaftale for energi og industri mv.”.

2.3.2.2. Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 22 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og i § 9 i lov om Planklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnenes sagsbehandlingstid, herunder om at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at ministeren kan fastsætte sådanne mål for sagsbehandlingstiden, som nævne-

ne, der, jf. lovens § 10 sekretariatsbetjenes af Nævnenes Hus, i sin disponering af ressourcer samt behandling, herunder tilskæring af sager, skal styre efter.

På baggrund af de politiske aftaler fra 2020 og 2022 forudsættes det for nuværende, at der i bekendtgørelse fastsættes mål for sagsbehandlingstiden på sager om VE-projekter vedrørende sol og vind.

På sigt vil der kunne fastsættes mål for andre sager med særlig prioritering for behandling af sager vedrørende f.eks. CO₂, Power to X, biogas, fjernvarme, lagring af energi og infrastruktur til transport af grøn strøm, der ligeledes forventes at være væsentlige for VE-udbygningen frem mod 2030 samt andre politisk prioriterede sagsområder. Det er en forudsætning herfor, at erhvervsministeren sikrer, at nævnene har de fornødne ressourcer til en sådan prioritering.

Der vil ligeledes med hjemmel i bestemmelsen blive fastsat regler om, at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

2.3.2.3. Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt nr. 3 i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi og § 90 i lov om elforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling, herunder om fastsættelse af frister og afvisning af sager, om omfanget af nævnets prøvelse samt fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

2.4. Sagkundskab vedrørende vedvarende energi i Energiklagenævnet

2.4.1. Gældende ret

Når Energiklagenævnet skal træffe afgørelser efter lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2024, eller regler fastsat i medfør af denne lov, sammensættes nævnet på samme måde, som når nævnet afgør klager efter lov om elforsyning, jf. lovens § 69.

Det følger af § 91 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, at ved afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkund-

skab inden for elforsyning, som udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren).

2.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.4.2.1. Med ”Klimaftale om grøn strøm og varme” af 25. juni 2022 blev aftalepartierne (den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne) bl.a. enige om initiativer, der skal styrke den lokale forankring og understøtte hurtigere processer, herunder bl.a. at der igangsættes en undersøgelse af mulighederne for styrket VE-faglighed i klagenævnene.

Erhvervsministeriet har på den baggrund – under inddragelse af Nævnenes Hus – undersøgt, hvordan de klagenævn, der behandler klagesager over VE-projekter i form af solceller og vindmøller, er sammensat i dag, herunder hvordan der anvendes sagkyndige med VE-faglighed ved behandling af klager over VE-projekter, om der er behov for yderligere VE-faglighed i nævnene, og om en sådan tilførsel af VE-faglighed kan forventes at medføre, at der træffes andre materielle afgørelser end i dag, samt om afgørelserne kan træffes hurtigere med VE-faglighed i klagenævnene.

Erhvervsministeriet kan på baggrund af den foretagne undersøgelse bl.a. konkludere, at nævnenes sammensætning og sekretariatsbetjeningen allerede er fastlagt med henblik på at understøtte, at nævnene på et tilstrækkeligt oplyst grundlag kan træffe korrekte afgørelser af høj kvalitet, der ikke efterfølgende vil blive tilsidesat af domstolene. Endvidere træffer alle tre nævn i dag afgørelse i VE-sager inden for det fastsatte sagsbehandlingsloft på 6 måneder. Erhvervsministeriet vurderer bl.a. på den baggrund ikke, at yderligere VE-faglighed i de enkelte nævn vil ændre på udfaldet af de VE-sager, der behandles i nævnene. Ligeledes kan det ikke forventes, at yderligere VE-faglighed i sig selv vil medføre, at VE-sager kan behandles hurtigere end den aktuelle sagsbehandlingstid på under 6 måneder.

For så vidt angår Energiklagenævnet, findes der ikke særlige regler om udpegning af sagkyndige medlemmer med VE-faglighed til Energiklagenævnet. Der er i dag beskikket sagkyndige medlemmer, der også besidder VE-faglighed, og i praksis tilrettelægges behandlingen af VE-sager altid således, at disse sagkyndige deltager i behandlingen af VE-sager.

Erhvervsministeriet finder på den baggrund, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om udpegning af et sagkyndigt medlem med VE-faglighed i Energiklagenævnet, der i dag har VE-faglighed, uden at det er lovbestemt.

2.4.2.2. Det foreslås at nyaffatte § 69 i lov om fremme af vedvarende energi, således at repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, ved afgørelser efter loven eller regler udstedt i henhold til loven erstattes af to medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi, som udpeges af erhvervsministeren.

Den foreslåede ændring vil indebære, at nævnets to sagkyndige medlemmer ved behandling af sager efter lov om fremme af vedvarende energi i stedet for at være to medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning, vil være medlemmer, der enten har særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi.

Formålet med bestemmelsen er, at det i forbindelse med udpegning af de sagkyndige medlemmer kan sikres, at nævnet til enhver tid har sagkyndige medlemmer med både den særlige økonomiske eller tekniske sagkundskab inden for såvel elforsyning som vedvarende energi, som er påkrævet for, at nævnet kan behandle sager – herunder VE-sager – efter loven.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har begrænsede økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Det bemærkes dog, at det er en forudsætning for at fastsætte yderligere mål for nævnenes sagsbehandlingstid, at det sikres, at nævnene ved Nævnenes Hus har de fornødne ressourcer til en sådan prioritering af nævnenes sager.

Det vurderes at lovforslaget efterlever principperne om digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget understøtter, at tvister vedrørende lovligheden af myndighedsafgørelser – herunder afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solceller – afgøres så hurtigt som muligt, og det sikrer dermed, at en hurtig og effektiv sagsbehandling i klagenævnene understøttes bedst mulig. Opstillere af solceller og vindmøller, investorer ol. sikres dermed en kort og forudsigelig sagsbehandlingstid, når der opstår tvister i forbindelse med projekter vedrørende opstilling af solceller eller vindmøller.

Lovforslaget har ikke herudover økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke i sig selv klimamæssige konsekvenser, da der ikke ændres på de materielle betingelser for opstilling af vedvarende energi, men det har til formål at bidrage til at fremme den grønne omstilling med mere vedvarende energi og muliggøre målsætningen om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 ved at sikre, at tvister vedrørende lovligheden af afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmølle- eller solcelleprojekter, afgøres så hurtigt som muligt.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke i sig selv miljø- eller naturmæssige konsekvenser, da der ikke ændres på de materielle betingelser for opstilling af vedvarende energi, men en hurtig og effektiv løsning af tvister vedrørende lovligheden af afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmølle- eller solcelleprojekter, vurderes også at have positive konsekvenser for miljø og natur.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 22. januar 2024 til den 14. februar 2024 (23 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

KL, alle kommuner, Danske Regioner, alle regioner, 3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Aalborg Universitet, Advokatrådet, Akademikerne, Akadimirådet, Arkitektforeningen, Arkitektskolen i Århus, Asfaltindustrien, Better Energy, Biogas Danmark, BL – Danmarks almene Boliger, Blik- og Rørarbejderforbundet, Byggeskadefonden, Byggesocietetet, Bygherreforeningen, Bæredygtigt Landbrug, Camping Outdoor Danmark, CO-industri (Centralorganisationen af industriansatte i Danmark), COWI, Cyklistfor-

bundet, Danmarks Fiskeriforening PO, Danmarks Frie 25 AutoCampere, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Affaldforening, Dansk Arbejdsgiverforbund, Dansk Arkitektur Center, Dansk Blindesamfund, Dansk Camping Union, Dansk Design Center, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk El-Forbund, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Fåreavl, Dansk Industri, Dansk Industri – Byggeri, Dansk Journalistforbund, Dansk Jægerforbund, Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Mode og Textil, Dansk Sejlunion, Dansk Standard, Dansk Træinformation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Juletræer - træer & grønt, Danske Kloakmestre, Danske Landskabsarkitekter, Danske Malermestre, Danske Maritime, Danske Shipping- og Havnevirksomheder, Dansk Solcelleforening, Danske Tegl, Danske Udlejere, DANVA - Dansk Vand- og Spildevandsforening, De Samvirkende Købmænd, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Spejderkorps, Det finansielle ankenævn, DGI, DHI, Dommerforeningen, Drivkraft Danmark, DanPilot, DTL Danske Vognmænd, Ejendom Danmark, DSB, Elretur, Energinet Eltransmission A/, Energinet Gastransmission A/S, Energinet, Erhvervsflyvnin-gens Sammenslutning, Erhvervslejernes Landsorganisation, European Energy, Eurowind Energy, FCamping, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Feriehusudlejernes Brancheforening, Finans Danmark, FOA – Fag og Arbejde, Forbrugerrådet Tænk, Forbundet Arkitekter og Designere (FAOD), Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Friluftsrådet, FSR - Danske Revisorer, Fødevarerforbundet NNF, Gavnø Slot, Grakom Arbejdsgivere, Grakom – Kommunikationsindustrien, GEUS - De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, Green Power Denmark, Grundejernes Investeringsfond, Handelsflådens Arbejds miljø- og Velfærdsråd, Hede-selskabet, HK Danmark, HOFOR, HORESTA, Justitia, Klimabevægelsen, Kolonihaveforbundet, Komiteen Bæredygtig Kystkultur, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen for Bygning og Landskabskultur, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, Landsforeningen Praktisk Økologi, Lederne Sø-fart, Malerforbundet i Danmark, Maskinmestrenes Forening, Mejeriforeningen, Metroselskabet og Hovedstadens Letbane, Moesgaard Museum, Movia, Nationalpark Thy, sekretariatet, NOAH Friends of the Earth Denmark, Nuuday A/S, Parcelhusejernes landsforening, RealDania, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgiverforeninger i Danmark, Serviceforbundet, SMVDanmark, Sund & Bælt, Syddansk Universitet, TDC Net A/S, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknisk Landsforbund, Tele Industrien, Vikingskibsmuseet, Wind 26 Denmark, Økologisk Landsforening og Ørsted.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) ((sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 11, stk. 1)

Kapitel 4 i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet regulerer Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse af afgørelser, der indbringes for nævnet.

Det følger af lovens § 11, stk. 1, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter nævnet skal begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over, hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt.

Forslaget indebærer, at hvis en klage vedrører en afgørelse, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal Miljø- og Fødevareklagenævnet i alle tilfælde alene foretage en prøvelse af de forhold, der er klaget over, jf. dog nedenfor.

Bestemmelsen omfatter klager over alle afgørelser, der har direkte betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, herunder bl.a. konkrete projekter i forbindelse med opstillingen af vindmøller eller solceller omfattet af § 2 i lov om fremme af vedvarende energi, projekter, der forudsætter fysisk planlægning efter planlovgivningen, miljøvurderinger ol. Den foreslåede bestemmelse omfatter således både klager, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt i forbindelse med konkrete, igangværende projekter og generel planlægning, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt. Bestemmelsen omfatter endvidere re-powering af sådanne anlæg.

Efter det foreslåede forstås ved betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt såvel betydning for planlægning, projektlægning og opstilling af projektet som etablering af ledningsnet og tilslutning af vindmøller og solceller til elnettet ol. i direkte forbindelse med det konkrete projekt.

Ved vindmølle- eller solcelleprojekt forstås efter det foreslåede projekter af en kommerciel karakter, der vil bidrage til at nå de politiske målsætninger om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Bestemmelsen omfatter således ikke mindre enkeltstående anlæg i form af husstandsvindmøller eller små solcellleanlæg, der ikke kræver fysisk planlægning, samt anlæg der ikke opføres med et kommercielt formål. Bestemmelsen omfatter ligeledes ikke tilknyttede anlæg eller bygninger, tilknyttet virksomhed samt øvrig infrastruktur.

Efter det foreslåede vil nævnet dog som i dag fortsat efter omstændighederne have pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmål om overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet. Uanset det foreslåede 2. pkt. kan nævnet således ikke i deres prøvelse se bort fra forvaltningsretlige garantiforskrifter eller brud på EU-retten, som nævnene i medfør af Danmarks EU-retlige forpligtelser har pligt til at prøve. Nævnet skal dog ikke i forhold til nævnets prøvelse af mulige brud på EU-retten prøve forhold, som det ligger uden for de EU-retlige forpligtelser at prøve ex officio.

Det bemærkes i den forbindelse, at nævnet i sin prøvelse som efter gældende ret kan begrænse sig til at forholde sig til de af parternes argumenter og synspunkter, som nævnet vurderer, er relevante.

Med forslaget sikres det, at hvis det ikke inden for grænsen for, hvad nævnet ifølge EU-retten skal prøve ex officio, kan konstateres, at afgørelsen fra 1. instansen indeholder fejl, som ikke er omfattet af det, der er klaget over, uden, at nævnet foretager en nærmere afdækning heraf i forbindelse med nævnets helt indledende behandling af sagen – skal nævnet ikke bruge tid og ressourcer på at afdække dette nærmere med henblik på at tage stilling til, om 1. instansens afgørelse skal ophæves og eventuelt hjemvises med henvisning hertil.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis nævnet selv havde været førsteinstans i sagen.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt 3. pkt. i § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter nævnet ved prøvelse af sager efter det foreslåede 2. pkt. skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.

Forslaget indebærer, at nævnet skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt, hvis nævnene i medfør af den lovgivning, der hjemler klageadgang til nævnet, skal foretage en fuld prøvelse af klagen, dvs. en prøvelse af såvel sagens retlige som faktiske forhold samt afgørelsens hensigtsmæssighed, jf. dog det foreslåede 1. pkt.

1. instansen har typisk et særligt lokalkendskab og – når der er tale om kommuner – et folkevalgt mandat, idet sagen efter gældende ret behandles af eller på vegne af en kommunalbestyrelse. I det omfang en afgørelse fra 1. instansen angår forhold, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt og bl.a.

beror på et skøn, skal nævnet i sin prøvelse af skønnet lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.

Den foreslåede bestemmelse supplerer således for disse klager de generelle bestemmelser om nævnets prøvelse, som fremgår af den lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnene, idet hensynet til etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt fremgår som et udtrykkeligt hensyn, der skal inddrages med en betydelig vægt. Den foreslåede bestemmelse understøtter således det politiske ønske om inden for gældende ret at fremme udbygningen af vedvarende energi.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 11, stk. 3)

Erhvervsministeren kan efter gældende ret ikke fastsætte regler om, at nævnet i sager vedrørende vedvarende energi skal begrænse sin prøvelse af en klage til de forhold der er klaget over, samt om at nævnet ved prøvelsen af klager skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11, stk. 3, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren efter forhandling med den vedkommende minister kan fastsætte regler om, at bestemmelserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., skal finde anvendelse på andre former for vedvarende energi samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil.

Det følger af forslaget § 1, nr. 1, at hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet skal ved prøvelse af disse sager inddrage hensynet til etablering af vedvarende energi, hvis nævnet skal foretage en fuld prøvelse, dvs. en prøvelse af såvel sagens retlige som faktiske forhold samt afgørelsens hensigtsmæssighed.

Efter den foreslåede bestemmelse kan erhvervsministeren fastsætte regler om, at bestemmelserne i det foreslåede § 11 stk. 1, 2. og 3. pkt. tilsvarende skal finde anvendelse på andre former for vedvarende energi, samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil. Andre former for vedvarende energi vil eksempelvis kunne være Power-to-X, biogas, geotermi og andre teknologier, der adskiller sig fra kul og andre fossile brændsler ved blandt andet at være CO₂-neutrale.

Til nr. 3 (§ 11 a)

Miljø- og Fødevareklagenævnet er en del af den offentlige forvaltning, og nævnet behandler således klager efter officialprincippet. Det indebærer, at nævnet er ansvarligt for, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser,

som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet om nævnets sagsoplysning.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 1, hvorefter Miljø- og Fødevareklagenævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan påbegynde behandlingen af klagen. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke overholder fristen. Nævnet kan undlade at afvise en klage efter 2. pkt., hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse fraviger ikke officialprincippet, men den vil medføre, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan påbegynde behandlingen af klagen.

Det sker, at Miljø- og Fødevareklagenævnet modtager en klage, hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over, og nævnet vil således ikke have et tilstrækkeligt grundlag at påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen på. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at en klager ikke kan forhale behandlingen af en klage ved ikke at angive, hvad der klages over. Med bestemmelsens understreges det, at nævnene vil kunne fastsætte en rimelig frist for klager til at uddybe sin klage med nødvendige oplysninger, så nævnene enten kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen uden unødige forsinkelser eller afvise klagen. Det forudsættes således ikke, at sagen er fuldt oplyst, men alene at klagen har tilstrækkeligt klare og relevante klagepunkter og oplysninger til, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at nævnet vil skulle afvise klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at nævnene vil skulle afvise at realitetsbehandle klagen, hvis klageren alene har indsendt en foreløbig eller i øvrigt ikke fyldestgørende klage og ikke samarbejder ved inden for en rimelig frist fastsat af nævnet at uddybe klagen således, at den kan danne grundlag for, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen. I sådanne tilfælde vil klagen altså efter fristens udløb skulle afvises. Hermed sikres, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke har indsendt en fyldestgørende klage og ikke efterfølgende samarbejder om at sikre dette.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til

tredjemand, om det beror på nævnenes forhold, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Nævnet forudsættes i klager over ansøgninger om tilladelser, som vil have betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, at fastsætte korte frister for klagens uddybning i de tilfælde, hvor der er indgivet en foreløbig eller ikke fyldestgørende klage. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn. Frister skal dog altid være rimelige og fastsættes under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag.

Beslutningen om, hvorvidt en klage skal afvises fra realitetsbehandling er en afgørelse, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis parts høring og begrundelse.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring, adgangen til genoptagelse af en sag samt officialprincippet finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 2, hvorefter Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om. Nævnet kan undlade at afvise klagen, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, jf. også dennes stk. 2, nr. 2 og 3, vil medføre, at der indføres en udtrykkelig bestemmelse om nævnets adgang til at fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling.

Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren, sagens øvrige parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. ikke samarbejder om sagens oplysning og uden unødigt ophold indsender de udtalelser eller oplysninger, som de mener er nødvendige for klagens behandling.

I klager over afgørelser, som har betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, forudsættes nævnet i vid udstrækning efter den foreslåede bestemmelse at fastsætte korte frister for klagerens og øvrige parters adgang til at afgive udtalelser eller supplere sagens oplysning enten med oplysninger, som de er nærmest til at fremlægge, eller oplysninger, som nævnet ikke umiddelbart har vurderet at have behov for, men som den pågældende mener bør indgå i

behandlingen af klagen. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn. Frister skal dog altid fastsættes under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag.

Den foreslåede bestemmelse, der ikke fraviger officialprincippet, vil endvidere medføre, at nævnet vil kunne afvise en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har besvaret nævnets anmodning.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en klage afvises, hvis klager ikke samarbejder ved inden for en rimelig frist at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnet har anmodet om til brug for sagens oplysning, og som kun klager er i besiddelse af. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke på nævnets anmodning samarbejder om sagens oplysning.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise klagen, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det kan bebrejdes nævnet, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Hvis en anden part end klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnene har anmodet om, og som kun den pågældende part er i besiddelse af, kan nævnene, hvis det vurderes forsvarligt, og oplysningsgrundlaget i øvrigt vurderes tilstrækkeligt, i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper beslutte at fortolke de manglende oplysninger på den for de øvrige parter mest gunstige måde og afgøre sagen på det forelæggende grundlag. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi en part ikke samarbejder om sagens oplysning.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring, adgangen til genoptagelse af en sag, aktindsigtsreglerne samt officialprincippet finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 3, hvorefter Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, jf. også dennes stk. 2, nr. 2 og 3, vil medføre, at nævnet inden for rammerne af officialprincippet vil kunne beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når

nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes bl.a. anvendt i tilfælde, hvor tungtvejende hensyn til private eller offentlige interesser taler for en særlig hurtig afklaring, og i tilfælde, hvor der er parter, der i forbindelse med sagens behandling agerer på en måde, som unødigt forsinker dens afgørelse på en måde, som ikke står mål med de øvrige parter eller offentlighedens interesse i en afklaring af klagen. Den foreslåede bestemmelse vil endvidere kunne anvendes, når det på baggrund af de oplysninger, der allerede indgår i sagen, vurderes, at sagsbehandlingen vil kunne koncentreres om et enkelt klagepunkt, der allerede er tilstrækkeligt oplyst, hvis det f.eks. efter en foreløbig gennemgang viser sig, at det pågældende klagepunkt indebærer, at den indklagede afgørelse skal opheves.

Nævnet vil med den foreslåede bestemmelse fortsat i medfør af officialprincippet være forpligtet til at sikre, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnet til at vejlede en klager, foretage partshøring, adgangen til genoptagelse af en sag samt aktindsigtsreglerne finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 4, hvorefter en klage uanset stk. 1 og 2, ikke kan afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 (§ 22)

Der findes i dag ikke regler om mål for sagsbehandlingstiden for Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 22, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren kan fastsætte sådanne mål for sagsbehandlingstiden, som nævnet – der, jf. lovens § 14 sekretariatsbetjenes af Nævnenes Hus – i sin disponering af ressourcer samt behandling, herunder tilskæring af sager, skal styre efter.

På baggrund af de politiske aftaler fra 2020 og 2022 forudsættes det for nuværende, at der i bekendtgørelse fastsættes mål for sagsbehandlingstiden på sager om VE-projekter vedrørende sol og vind.

På sigt vil der kunne fastsættes mål for andre sager med særlig prioritering for behandling af sager vedrørende f.eks. CO₂, Power-to-X, biogas, fjernvarme, lagring af energi og

infrastruktur til transport af grøn strøm, der ligeledes forventes at være væsentlige for VE-udbygningen frem mod 2030 samt andre politisk prioriterede sagsområder. Det er en forudsætning herfor, at erhvervsministeren sikrer, at nævnene har de fornødne ressourcer til en sådan prioritering.

Der vil ligeledes med hjemmel i bestemmelsen blive fastsat regler om, at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes. I praksis vil det være Nævnenes Hus, der som sekretariat for nævnet gør erhvervsministeren opmærksom herpå, hvis målene ikke overholdes, med henblik på at ministeren kan orientere Folketinget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1 (§ 4 a)

Kapitel 3 i lov nr. 1658 af 10. december 2016 om Planklagenævnet regulerer Planklagenævnets sagsbehandling.

Det følger af lovens § 4 a, stk. 1, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnet skal begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over, hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt.

Forslaget indebærer, at hvis en klage vedrører en afgørelse, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal Planklagenævnet i alle tilfælde alene foretage en prøvelse af de forhold, der er klaget over, jf. dog nedenfor.

Bestemmelsen omfatter klager over alle afgørelser, der har direkte betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, herunder bl.a. konkrete projekter i forbindelse med opstillingen af vindmøller eller solceller omfattet af § 2 i lov om fremme af vedvarende energi, projekter, der forudsætter fysisk planlægning efter planlovgivningen, miljøvurderinger ol. Den foreslåede bestemmelse omfatter således både klager, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt i forbindelse med konkrete, igangværende projekter og generel planlægning, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt. Bestemmelsen omfatter endvidere re-powering af sådanne anlæg.

Efter det foreslåede forstås ved betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt såvel betydning for planlægning, projektlægning og opstilling af projektet som etablering af ledningsnet og

tilslutning af vindmøller og solceller til elnettet ol. i direkte forbindelse med det konkrete projekt.

Ved vindmølle- eller solcelleprojekt forstås efter det foreslåede projekter af en kommerciel karakter, der vil bidrage til at nå de politiske målsætninger om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. Bestemmelsen omfatter således ikke mindre enkeltstående anlæg i form af husstandsvindmøller eller små solcelleanlæg, der ikke kræver fysisk planlægning, samt anlæg der ikke opføres med et kommercielt formål. Bestemmelsen omfatter ligeledes ikke tilknyttede anlæg eller bygninger, tilknyttet virksomhed samt øvrig infrastruktur.

Efter det foreslåede vil nævnet dog som i dag fortsat efter omstændighederne have pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmål om overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet. Uanset det foreslåede 2. pkt. kan nævnet således ikke i deres prøvelse se bort fra forvaltningsretlige garantiforskrifter eller brud på EU-retten, som nævnene i medfør af Danmarks EU-retlige forpligtelser har pligt til at prøve. Nævnet skal dog ikke i forhold til nævnets prøvelse af mulige brud på EU-retten prøve forhold, som det ligger uden for de EU-retlige forpligtelser at prøve *ex officio*.

Det bemærkes i den forbindelse, at nævnet i sin prøvelse som efter gældende ret kan begrænse sig til at forholde sig til de af parternes argumenter og synspunkter, som nævnet vurderer er relevante.

Med forslaget sikres det, at hvis det ikke inden for grænsen for, hvad nævnet ifølge EU-retten skal prøve *ex officio*, kan konstateres, at afgørelsen fra 1. instansen indeholder fejl, som ikke er omfattet af det, der er klaget over, uden at nævnet foretager en nærmere afdækning heraf i forbindelse med nævnets helt indledende behandling af sagen – skal nævnet ikke bruge tid og ressourcer på at afdække dette nærmere med henblik på at tage stilling til, om 1. instansens afgørelse skal ophæves og eventuelt hjemvises med henvisning hertil.

Planklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet. I sager om etablering af vedvarende energi i form af vindmølle- og solcelleprojekter fremgår det af de bestemmelser, der hjemler klageadgang til Planklagenævnet i forhold til planvedtagelser og miljøvurderinger, at nævnet alene foretager en retlig prøvelse, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 3. pkt. i § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnet ved prøvelse af sager efter det foreslåede 2. pkt. skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.

Forslaget indebærer, at nævnet skal lade 1. instansens vur-

dering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt, hvis nævnet i medfør af den lovgivning, der hjemler klageadgang til nævnet, skal foretage en fuld prøvelse af klagen, dvs. en prøvelse af såvel sagens retlige som faktiske forhold samt afgørelsens hensigtsmæssighed, jf. dog det foreslåede 1. pkt.

1. instansen har typisk et særligt lokalkendskab og – når der er tale om kommuner – et folkevalgt mandat, idet sagen efter gældende ret behandles af eller på vegne af en kommunalbestyrelse. I det omfang en afgørelse fra 1. instansen angår forhold, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt og bl.a. beror på et skøn, skal nævnet i sin prøvelse af skønnet lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.

Den foreslåede bestemmelse supplerer således for disse klager de generelle bestemmelser om nævnets prøvelse, som fremgår af den lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet, idet hensynet til etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt fremgår som et udtrykkeligt hensyn, der skal inddrages med en betydelig vægt. Den foreslåede bestemmelse understøtter således det politiske ønske om inden for gældende ret at fremme udbygningen af vedvarende energi.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 4 a, stk. 3)

Erhvervsministeren kan efter gældende ret ikke fastsætte regler om, at nævnet i sager vedrørende vedvarende energi skal begrænse sin prøvelse af en klage til de forhold der er klaget over, samt om at nævnet ved prøvelsen af klager skal lade 1. instansen vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 a, stk. 3, i lov om Planklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren efter forhandling med den vedkommende minister kan fastsætte regler om, at bestemmelserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., skal finde anvendelse på andre former for vedvarende energi samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil.

Det følger af forslagens § 1, nr. 1, at hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet skal ved prøvelse af disse sager inddrage hensynet til etablering af vedvarende energi, hvis nævnet skal foretage en fuld prøvelse.

Efter den foreslåede bestemmelse kan erhvervsministeren fastsætte regler om, at bestemmelserne i det foreslåede § 11 stk. 1, 2. og 3. pkt. tilsvarende skal finde anvendelse på andre former for vedvarende energi, samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil. Andre former for vedvarende energi vil eksempelvis kunne være Power-to-X, biogas, geotermi og andre teknologier, der adskiller sig fra kul og

andre fossile brændsler ved blandt andet at være CO₂-neutrale.

Til nr. 3 (§ 4 b)

Planklagenævnet er en del af den offentlige forvaltning, og nævnet behandler således klager efter officialprincippet. Det indebærer, at nævnet er ansvarligt for, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b i lov om Planklagenævnet om nævnets sagsoplysning.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 1, hvorefter Planklagenævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde behandlingen af klagen. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke overholder fristen. Nævnet kan undlade at afvise klagen efter 2. pkt., hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse fraviger ikke officialprincippet, men den vil medføre, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan påbegynde og fortsætte behandlingen af klagen.

Det sker, at Planklagenævnet modtager en klage, hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over, og nævnet vil således ikke have et tilstrækkeligt grundlag at påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen på. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at en klager ikke kan forhale behandlingen af en klage ved ikke at angive, hvad der klages over. Med bestemmelsen understreges det, at nævnene vil kunne fastsætte en frist for klager til at uddybe sin klage med nødvendige oplysninger, så nævnene enten kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen uden unødige forsinkelser eller afvise klagen. Det forudsættes således ikke, at sagen er fuldt oplyst, men alene at klagen har tilstrækkeligt klare og relevante klagepunkter og oplysninger til, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at nævnet vil skulle afvise klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at nævnene vil skulle afvise at realitetsbehandle en klage, hvis klageren alene har indsendt en foreløbig eller i øvrigt ikke fyldestgørende klage og ikke samarbejder ved inden for en rimelig frist fastsat af nævnet at uddybe klagen således, at den kan danne grundlag for, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen. I sådanne tilfælde vil klagen altså efter fristens udløb skulle afvises. Hermed sikres, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke

har indsendt en fyldestgørende klage og ikke efterfølgende samarbejder om at sikre dette.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise klagen, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det beror på nævnens forhold, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Nævnet forudsættes i klager over ansøgninger om tilladelser, som vil have betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, at fastsætte korte frister for klagens uddybning i de tilfælde, hvor der er indgivet en foreløbig eller ikke fyldestgørende klage. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn. Frister skal dog altid være rimelige og fastsættes under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag.

Beslutningen om, hvorvidt en klage skal afvises fra realitetsbehandling er en afgørelse, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis parts-høring og begrundelse.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage parts-høring, adgangen til genoptagelse af en sag samt officialprincippet finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 2, hvorefter Planklagenævnet kan fastsætte en frist for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke overholder fristen, medmindre der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, jf. også dennes stk. 2, nr. 2 og 3, vil medføre, at der indføres en udtrykkelig bestemmelse om nævnets adgang til at fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling.

Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren, sagens øvrige parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. ikke samarbejder om sagens oplysning og uden unødigt ophold indsender de udtalelser eller oplysninger, som de mener er nødvendige for klagens behandling.

I klager over afgørelser, som har betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, forudsættes nævnet i vid

udstrækning efter den foreslåede bestemmelse at fastsætte korte frister for klagerens og øvrige parter adgang til at afgive udtalelser eller supplere sagens oplysning enten med oplysninger, som de er nærmest til at fremlægge, eller oplysninger, som nævnet ikke umiddelbart har vurderet at have behov for, men som den pågældende mener bør indgå i behandlingen af klagen. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn. Frister skal dog altid være rimelige og fastsættes under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag.

Den foreslåede bestemmelse, der ikke fraviger officialprincippet, vil endvidere medføre, at nævnet vil kunne afvise en klage, hvis klager inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en klage afvises, hvis klager ikke samarbejder ved inden for en rimelig frist at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnet har anmodet om til brug for sagens oplysning, og som kun klager er i besiddelse af. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke på nævnets anmodning samarbejder om sagens oplysning.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise klagen, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det kan bebrejdes nævnet, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Hvis en anden part end klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnet har anmodet om, og som kun den pågældende part er i besiddelse af, kan nævnet, hvis det vurderes forsvarligt, og oplysningsgrundlaget i øvrigt vurderes tilstrækkeligt, i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper beslutte at fortolke de manglende oplysninger på den for de øvrige parter mest gunstige måde og afgøre sagen på det forelæggende grundlag. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi en part ikke samarbejder om sagens oplysning.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnet til at vejlede en klager, fortage partshøring, adgangen til genoptagelse af en sag, aktindsigtsreglerne samt officialprincippet finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 3, hvorefter Planklagenævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, jf. også dennes stk. 2, nr. 2 og 3, vil medføre, at nævnet inden for rammerne af officialprincippet vil kunne beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes bl.a. anvendt i tilfælde, hvor tungtvejende hensyn til private eller offentlige interesser taler for en særlig hurtig afklaring, og i tilfælde, hvor der er parter, der i forbindelse med sagens behandling agerer på en måde, som unødigt forsinker dens afgørelse på en måde, som ikke står mål med de øvrige parter eller offentlighedens interesse i en afklaring af klagen. Den foreslåede bestemmelse vil endvidere kunne anvendes, når det på baggrund af de oplysninger, der allerede indgår i sagen, vurderes, at sagsbehandlingen vil kunne koncentrereres om et enkelt klagepunkt, der allerede er tilstrækkeligt oplyst, hvis det f.eks. efter en foreløbig gennemgang viser sig, at det pågældende klagepunkt indebærer, at den indklagede afgørelse skal ophæves.

Nævnet vil med den foreslåede bestemmelse fortsat i medfør af officialprincippet være forpligtet til at sikre, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnet til at vejlede en klager, fortage partshøring, adgangen til genoptagelse af en sag samt aktindsigtsreglerne finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 4, hvorefter en klage uanset stk. 1 og 2 ikke kan afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

Til nr. 4 (§ 9)

Der findes i dag ikke regler om mål for sagsbehandlingstiden for Planklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 9, stk. 2, i lov om Planklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om, at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren kan fastsætte sådanne mål for sagsbehandlingstiden, som nævnet, der, jf. lovens § 10 sekretariatsbetjenes af Nævnet Hus, i sin disponering af ressourcer samt behandling, herunder tilskæring af sager, skal styre efter.

På baggrund af de politiske aftaler fra 2020 og 2022 forudsættes det for nuværende, at der i bekendtgørelse fastsættes mål for sagsbehandlingstiden på sager om VE-projekter vedrørende sol og vind.

På sigt vil der kunne fastsættes mål af andre sager med særlig prioritering for behandling af sager vedrørende f.eks. CO₂, Power-to-X, biogas, fjernvarme, lagring af energi og infrastruktur til transport af grøn strøm, der ligeledes forventes at være væsentlige for VE-udbygningen frem mod 2030 samt andre politisk prioriterede sagsområder. Det er en forudsætning herfor, at erhvervsministeren sikrer, at nævnene har de fornødne ressourcer til en sådan prioritering.

Der vil ligeledes med hjemmel i bestemmelsen blive fastsat regler om, at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes. I praksis vil det være Nævnenes Hus, der som sekretariat for nævnet gør erhvervsministeren opmærksom herpå, hvis målene ikke overholdes, med henblik på at ministeren kan orientere Folketinget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 (§ 11 c)

Indgivelse af klage til Planklagenævnet er efter gældende ret reguleret i § 11 a i lov om Planklagenævnet.

Bestemmelsen i § 3 i bekendtgørelse nr. 130 af 28. januar 2017 om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, indsendelse af klage til Planklagenævnet og opsættende virkning af klage for visse afgørelser truffet efter lov om planlægning og visse andre love indeholdte tidligere bestemmelser om, at klager skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet en afgørelse, samt bestemmelser om myndighedens behandling af en modtagen klage - en lovbestemt remonstrationsordning. Bekendtgørelsen blev ophævet ved bekendtgørelse nr. 20 af 11. januar 2024 om forretningsorden for Planklagenævnet i forbindelse med ændringen af planloven med vedtagelsen af lov nr. 1790 af 28. december 2023 om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love (Opfølgning på evaluering af planloven m.v.), da bestemmelserne i bekendtgørelsen blev flyttet til de love, de vedrørte.

Ved en fejl blev bestemmelsen med den lovbestemte remonstration ved indgivelse af klager til Planklagenævnet ikke medtaget, da de resterende dele af den nu ophævede bekendtgørelse blev flyttet. De foreslås derfor, at den fejlagtigt ophævede bestemmelse indsættes som et nyt § 11 c i lov om Planklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 c, stk. 1, hvorefter klager til Planklagenævnet skal indgives skriftligt i overensstemmelse med lovens § 11 a, til den myndighed, der har truffet den påklagede afgørelse. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, videresende klagen til Planklagenævnet snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Myndigheden vil i de fleste tilfælde kunne videresende klagen til nævnet umiddelbart efter klagefristens udløb eller, når dette ikke er muligt, ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 c, stk. 2, hvorefter myndigheden, hvis den videresender klagen til Planklagenævnet, samtidig sender en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til nævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 c, stk. 3, hvorefter myndigheden straks skal underrette Planklagenævnet, såfremt myndigheden efter videresendelsen af klagen indgår i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Planklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at nævnet kan sætte behandlingen af klagesagen i bero, mens der forhandles om tilpasninger af projektet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 c, stk. 4, hvorefter myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Planklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Planklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 c, stk. 5, hvorefter myndigheden, hvis en klage ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. § 11 a, snarest skal videresende klagen til Planklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 3. og 4. pkt., og stk. 2 ikke anvendelse.

Til § 3

Til nr. 1 (§ 68, stk. 2)

Det fremgår af § 68 i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lov bekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2024, at klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren i forhold til de dele, der vedrører regulering af nævnet og nævnets sammensætning) kan fastsætte nærmere regler om 1) adgangen til at klage over afgørelser, der efter loven eller regler fastsat i medfør af loven træffes af klima-, energi- og forsyningsministeren eller af Forsyningstilsynet, herunder at visse afgørelser ikke skal kunne indbringes for Energiklagenævnet, og at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i § 57, stk. 1, eller en institution under Klima-, energi- og forsyningsministeriet eller anden myndighed, som ministeren i henhold til § 70 har henlagt sine beføjelser efter loven til, ikke skal kunne indbringes for

klima-, energi- og forsyningsministeren, og 2) betaling af gebyr ved indbringelse af en klage for Energiklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 2* i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling, herunder om fastsættelse af frister og afvisning af sager, om omfanget af nævnets prøvelse samt fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Erhvervsministeren vil med hjemmel i bestemmelsen kunne fastsætte regler for Energiklagenævnet svarende til de foreslåede bestemmelser for Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 11 a og § 22, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og Planklagenævnet, jf. det foreslåede § 4 a, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 4 b og § 9, stk. 2 i lov om Planklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 69)

Når Energiklagenævnet skal træffe afgørelser efter lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2024, eller regler fastsat i medfør af denne lov, sammensættes nævnet på samme måde, som når nævnet afgør klager efter lov om elforsyning, jf. lovens § 69.

Det følger af § 91 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, at ved afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning, som udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren).

Det foreslås at nyaffatte § 69 i lov om fremme af vedvarende energi, således at repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, ved afgørelser efter loven eller regler udstedt i henhold til loven erstattes af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi, som udpeges af erhvervsministeren.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at nævnets to sagkyndige medlemmer ved behandling af sager efter lov om fremme af vedvarende energi i stedet for at være 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning, vil være medlemmer, der enten har særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi.

Med forslaget kan det i forbindelse med udpegning af de

sagkyndige medlemmer sikres, at nævnet til enhver tid har sagkyndige medlemmer med både den særlige økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for såvel elforsyning som vedvarende energi, som er påkrævet for, at nævnet kan behandle sager – herunder VE-sager – efter loven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1 (§ 90, stk. 2)

Det følger af § 90 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, at klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren i forhold til de dele, der vedrører regulering af nævnet og nævnets sammensætning) kan fastsætte regler om 1) adgangen til at klage over afgørelser, der efter loven eller regler udstedt i henhold til loven træffes af klima-, energi- og forsyningsministeren eller af Forsyningstilsynet, herunder at visse afgørelser ikke skal kunne indbringes for Energiklagenævnet, samt at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i § 68 a, stk. 2, eller en institution under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet eller anden myndighed, som ministeren i henhold til § 92 har henlagt sine beføjelser efter loven til, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren, og 2) betaling af gebyr ved indbringelse af en klage for Energiklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 2* i § 90 i lov om elforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling, herunder om fastsættelse af frister og afvisning af sager, om omfanget af nævnets prøvelse samt fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Erhvervsministeren vil med hjemmel i bestemmelsen kunne fastsætte regler for Energiklagenævnet svarende til de foreslåede bestemmelser for Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 11 a og § 22, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og Planklagenævnet, jf. det foreslåede § 4 a, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 4 b og § 9, stk. 2 i lov om Planklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1 (§ 64, stk. 3)

§ 64 i lov om erhvervsuddannelser regulerer bl.a. Tvistig-

hedsnævnets nedsættelse, indstilling og beskikkelse af medlemmer og stedfortrædere samt nævnets sammensætning ved behandlingen af sager.

Det fremgår af § 64, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at Tvistighedsnævnet nedsættes af erhvervsministeren og består af 1 formand, der skal være landsdommer, og 2 faste medlemmer, hvoraf 1 beskikkes efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening og 1 efter indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Det fremgår af lovens § 64, stk. 3, at der beskikkes to stedfortrædere for hvert af de faste medlemmer. Bestemmelsens stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse for beskikkelse af stedfortrædere. Den indstillende organisation træffer bestemmelse om, hvilken af de beskikkede stedfortrædere der giver møde ved et medlems forfald.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 4. pkt. i § 64, stk. 3, hvorefter direktøren i Nævnenes Hus efter anmodning fra nævnets formand og efter indstilling fra en indstillende organisation beskikker en ad hoc stedfortræder til et bestemt møde, hvis såvel det faste medlem som dennes stedfortrædere er forhindret i at deltage i mødet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der indsættes en udtrykkelig hjemmel til, at der kan beskikkes en ad hoc stedfortræder i de få situationer, hvor hverken det faste medlem fra en af de to indstillende organisationer eller en af dennes stedfortrædere kan give møde på et af nævnens planlagte møder. Forslaget sikrer dermed, at nævnets møder og dermed de sager, der er indbragt for nævnet, kan afvikles som planlagt af nævnet.

Til § 6

Til nr. 1

Der er tale om en lovteknisk ændring, da erhvervsministeren i 2017 overførte det samlede forbrugerklagesystem fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til Nævnenes Hus.

Til nr. 2 (§ 7)

Der er med § 7, stk. 1 og stk. 2, tale om dels en lovteknisk ændring, da erhvervsministeren i 2017 overførte det samlede forbrugerklagesystem fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til Nævnenes Hus, dels en fortsættelse af en ordning, som har fungeret i praksis siden 2017, og som desuden har været reflekteret i skiftende finansloves bestemmelser om indtægtsdækket virksomhed.

Det bemærkes i den forbindelse, at adgangen til at sekretariatsbetjene private tvistløsningsorganer i henhold til § 7 fremover – udover det i stk. 2 anførte – herefter alene tilkommer den myndighed, der sekretariatsbetjener det offentlige forbrugerklagesystem (Forbrugerklagenævnet).

Med *stk. 3* videreføres det hidtil gældende *stk. 2* uændret.

Til nr. 3

Ved en fejl blev der ved vedtagelsen af lov nr. 524 af 29. april 2015 om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager (forbrugerklagebogen) ikke indsat en territorialbestemmelse i loven.

Det foreslås derfor, at der indsættes en territorialbestemmelse som en ny § 48 i et nyt kapitel 14, hvorefter forbrugerklagebogen ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland.

Til § 7

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2024.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da de love, der ændres, ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. herved § 95 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, § 19 i lov om Planklagenævnet, § 77 i lov om fremme af vedvarende energi, § 107 i lov om elforsyning, § 72 i lov om erhvervsuddannelser og den foreslåede § 6, nr. 3. Dog kan §§ 41, 44, 60, 61, 62, 71, 73, 81, 82 og 87 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger, jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 95. Anordningshjemlen omfatter ikke de bestemmelser, der foreslås ændret med lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens §§ 1 og 2 ikke finder anvendelse på afgørelser, der træffes af en 1. instans inden lovens ikrafttræden.

For afgørelser truffet af en 1. instans inden 1. juli 2024 finder de hidtil gældende regler i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet og lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet med senere ændringer anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at alle klager vedrørende den samme afgørelse fra en 1. instans vil blive behandlet efter de samme regler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret senest ved § 9 i lov nr. 1790 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

§ 11. Nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

1. I § 11, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet skal ved prøvelse af sager efter 2. pkt. lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.«

Stk. 2. ---

2. I § 11 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Erhvervsministeren kan efter forhandling med den vedkommende minister fastsætte regler om, at bestemmelserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., skal finde anvendelse på andre former for vedvarende energi samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil.«

3. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise klagen efter 2. pkt., hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 2. Nævnet kan fastsætte en frist for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder og eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke overholder fristen efter 1. pkt., medmindre der foreligger særlige forhold

Stk. 3. Nævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Stk. 4. En klage kan uanset stk. 1 og 2 ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.«

§ 22. Erhvervs- og vækstministeren kan efter høring af miljø- og fødevareministeren fastsætte regler om klagefrist og om krav til klagens indhold og form, i det omfang dette ikke er reguleret i den øvrige lovgivning.

4. I § 22 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.«

§ 2

I lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet, som ændret ved § 2 i lov nr. 417 af 25. april 2023 og § 8 i lov nr. 1790 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

Lov om Planklagenævnet

§ 4 a. Nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

1. I § 4 a, *stk. 1*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Hvis en klage vedrører en afgørelse, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af et vindmølle- eller solcelleprojekt, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet skal ved prøvelse af sager efter 2. pkt. lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt.«

Stk. 2. ---

2. I § 4 a indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Erhvervsministeren kan efter forhandling med den vedkommende minister fastsætte regler om, at bestemmelserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., skal finde anvendelse på andre

former for vedvarende energi samt virksomhed eller infrastruktur i tilknytning hertil.«

3. Efter § 4 a indsættes:

»§ 4 b. Nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise klagen efter 2. pkt., hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 2. Nævnet kan fastsætte en frist for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder og eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser klagen, hvis klager ikke overholder fristen efter 1. pkt., medmindre der foreligger særlige forhold.

Stk. 3. Nævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Stk. 4. En klage kan uanset stk. 1 og 2 ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.«

§ 9. Erhvervsministeren fastsætter nævnets forretningsorden.

4. I § 9 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at Folketinget skal orienteres, hvis et fastsat mål ikke overholdes.«

5. Efter § 11 b indsættes:

»§ 11 c. En klage til Planklagenævnet indgives skriftligt i overensstemmelse med § 11 a, til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, videresende klagen til Planklagenævnet snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2. Videresender myndigheden klagen til Planklagenævnet, sender myndigheden samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Planklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 3. Myndigheden skal straks underrette Planklagenævnet, hvis myndigheden, efter at klagen er videresendt til nævnet, indgår i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Planklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage til Planklagenævnet og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Planklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klagen ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Planklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Planklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1, 3. og 4. pkt., og stk. 2 ikke anvendelse.«

§ 3

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2024, som ændret ved lov nr. 1705 af 23. december 2016 og lov nr. 328 af 28. marts 2023, foretages følgende ændringer:

Lov om fremme af vedvarende energi

§ 68. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om

1)-2) ---

§ 69. Ved afgørelser efter denne lov eller regler fastsat i medfør af loven sammensættes Energiklagenævnet på samme måde, som når nævnet afgør klager efter lov om elforsyning.

1. I § 68 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.«

4. § 69 affattes således:

»Ved afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi, som udpeges af erhvervsministeren.«

§ 4

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1787 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

Lov om elforsyning

§ 90. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om

1)-2) ---

1. I § 90 indsættes som *stk. 2.* :

»*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid. «

§ 5

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 40 af 11. januar 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 2152 af 27. november 2021 og § 3 i lov nr. 174 af 27. februar 2024, foretages følgende ændring:

Lov om erhvervsuddannelser

§ 64. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Der beskikkes to stedfortrædere for hvert af de faste medlemmer, og der kan beskikkes en stedfortræder for formanden. *Stk. 1* og *2* finder tilsvarende anvendelse for beskikkelse af stedfortrædere. Den indstillende organisation træffer bestemmelse om, hvilken af de beskikkede stedfortrædere der giver møde ved et medlems forfald.

Stk. 4-6. ---

1. I § 64, *stk. 3*, indsættes som *4. pkt.*:

»Direktøren i Nævnenes Hus beskikker efter anmodning fra nævnets formand og efter indstilling fra en indstillende organisation en ad hoc stedfortræder til et bestemt møde, hvis såvel det faste medlem som dennes stedfortrædere er forhindret i at deltage i mødet.«

§ 6

I lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager, jf. lovbekendtgørelse nr. 524 af 29. april 2015, foretages følgende ændringer:

Forbrugerklageloven

§ 7. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan fungere som sekretariat for godkendte private tvistløsningsorganer og oppebære indtægter herved.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler for den i stk. 1 nævnte funktion.

1. Overalt i loven ændres »Erhvervs- og Vækstministeriet« til »Erhvervsministeriet«,

»erhvervs- og vækstministeren« ændres til: »erhvervsministeren« og »Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen« ændres til: »Nævnenes Hus«.

2. § 7 affattes således:

»§ 7. Nævnenes Hus kan fungere som sekretariat for godkendte private tvistløsningsorganer og oppebære indtægter herved.

Stk. 2. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan uanset stk. 1 fortsætte med at fungere som sekretariat for Ankenævnet på Energiområdet og oppebære indtægter herved.

Stk. 3. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler for den i stk. 1 og 2 nævnte funktion. «

3. Efter kapitel 13 indsættes:

»Kapitel 14

Territorialbestemmelse

§ 48. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«